

1. Magánhangzók, mássalhangzók; a szavak hangrendje

Szabó Lőrinc verssorait idézzük. Írj ki a versből a meghatározások mellé annyi példát, amennyit a zárójelbe tett szám jelez!

*Alszik a hóban
a hegy, a völgy,
hallgat az erdő,
hallgat a föld.*

*Mikor legutóbb
jártam itt,
nyár nyitogatta
pipacsait.*

Rövid, magas magánhangzó (3): _____

Hosszú, mély magánhangzó (2): _____

Rövid kétjegyű mássalhangzó (4): _____

Kettőzött egyjegyű mássalhangzó (3): _____

6	
---	--

Magas hangrendű főnév (2): _____

Mély hangrendű ige (2): _____

Vegyes hangrendű főnév (1): _____

Vegyes hangrendű ige (2): _____

7	
---	--

2. Betűrend. Írd le betűrendben a felsorolt írók, költők nevét!

*Petőfi, Arany, Móricz, Gárdonyi, Áprily, Mikszáth, Ady, Örkény,
Pilinszky, Radnóti*

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

5

5. Pótold a hiányzó ékezetet! A következő szöveget olyan írógépen írták, amelyen nincs hosszú magánhangzó. Pótold a megfelelő ékezetet!

Mult vasarnap bonyolitottak le labdarugóink az őszi verseny első fordulóját

Huszezernel több nező orditva szitotta a küzdők amugy is harcias kedvet.

6

4. Hogyan választjuk el? Írd le szótagolva a következő szavakat!

elég, elég; eddzetek, lopódzik; hegyek, hegyes; heggvel, hegyhát

8

7

5. A szó hangalakja és jelentése

Egészítsd ki a táblázatot! Segítségül megadtunk egy-egy jellemző példát. Rajzold le az ábrát, nevezd meg a szó fajtáját a hangalak és jelentés kapcsolata szerint! Te is írd egy-egy példát!

A szó ábrája	Neve	Példák
		<i>szerda</i>
		<i>levél</i>
		<i>fűz</i>
		<i>eb – kutya</i> <i>szellő – szél</i>
		<i>brummog</i>
		<i>tutyimutyi</i>

21

6. Szófajok és mondatrészek

a) Határozd meg a következő szó szerkezetekben a kiemelt szavak szófaját és szerepét a szó szerkezetben!

	Milyen szófaj?	Milyen mondatrész?
kicsi országom		
jótanács sportolóknak		
Petőfi verse		
három kívánság		
ő hozta		

	Milyen szófaj?	Milyen mondatrész?
sietve távozott		
a huszadik század		
az átadott levél		
átadott egy levelet		
akarsz-e focizni		
Katival a múzeumban		
jókedvű a barátom		
engem hívtál		
Ildi miatt késtem		
a feladat megoldandó		
az enyém hervadt el		

32

b) A következő mondatokban jelöld aláhúzással az alanyt és az állítmányt!

- Sűrű erdő a betyár lakása (Népdal)
- Kertész leszek, fát nevelek. (József Attila)
- Én nem vagyok magyar? (Ady Endre)
- Most lett szegény igazán belőlem (Népdal)

8

7. Igealakok

Írd le a megadott igéket felszólító módban!

mosunk _____ fogódzunk _____

edzünk _____ játszunk _____

javítja _____ megállunk _____

6

8. Milyen toldalék?

Végezd el a következő szavakban a szóelemzést, nevezd meg a toldalékot!

	Tőszó + toldalék	A toldalék neve
<i>halat</i>		
<i>halak</i>		
<i>halász</i>		

3

9. Egyszerű mondatok.

Írd a következő idézetek után a megfelelő mondatfajta nevét!

A kérdőmondat két fajtáját is nevezd meg!

Be szép volt Iluska! (Petőfi Sándor) _____

Mért fáj neked az égő élet? (Ady Endre) _____

Vajon lehet-e jobbra várni? (Ady Endre) _____

Őrzők, vigyázzatok a strázsán! (Ady Endre) _____

*Szenes kalászosok énekelnek
gonosz, csúfos éneket. (Ady Endre)*

*Csak szólna már, csak szólna már
A harcok harsány trombitája!
(Petőfi Sándor)*

8

110